

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Διοικητική Μεταρρύθμιση – Αρμοδιότητες – Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση

Αγαπητοί Σύεδροι,

Το ζήτημα της Διοικητικής Μεταρρύθμισης της χώρας, είναι ένα ζήτημα που τίθεται από την Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού εδώ και πάρα πολλά χρόνια, ως πρώτο σε σημαντικότητα ζήτημα.

Αποτελεί ένα θέμα που τίθεται διαχρονικά από την ΚΕΔΕ προς όλες τις Κυβερνήσεις και τις εκάστοτε ηγεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών.

Όλα αυτά τα προβλήματα που έχουν διαπιστωθεί εδώ και χρόνια και συνδέονται με το μοντέλο οργάνωσης της

λειτουργίας του Κράτους και της Αυτοδιοίκησης, η σημερινή Διοίκηση της ΚΕΔΕ έχει αποφασίσει να τα αναδείξει και να τα θέσει ψηλά στην ατζέντα των πολιτικών της προτεραιοτήτων.

Στη χθεσινή του τοποθέτηση ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ ήταν ξεκάθαρος.

Μίλησε για την ανάγκη να μην χαθεί άλλος χρόνος και να προχωρήσουμε με πολύ γρήγορους ρυθμούς στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης, που αποτελεί άλλωστε και προγραμματική δέσμευση της Κυβέρνησης.

Τόνισε πως οι Δήμοι είναι έτοιμοι να αναλάβουν περισσότερες ευθύνες κι αρμοδιότητες, αρκεί να τους δοθούν τα κατάλληλα θεσμικά εργαλεία και οι απαραίτητοι πόροι για να ανταποκριθούν.

Επισήμανε πως οι αιρετοί της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης την ικανότητα τους αυτή την έχουν αποδείξει όλα αυτά τα χρόνια και μάλιστα το ξαναέκαναν και πρόσφατα, με τον τρόπο που διαχειρίστηκαν το ζήτημα της πανδημίας.

Μίλησε για την ανάγκη να καταργηθεί η σημερινή επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των τριών επιπέδων σε κάθε δημόσια

πολιτική, σε συνεργασία με το αντίστοιχο Υπουργείο κι όχι μόνον με το ΥΠΕΣ.

Ωστόσο, η ανάγκη για αλλαγή στη λειτουργία του Κράτους και των Δήμων, πέρα από αίτημα της αυτοδιοίκησης, θα πρέπει να αποτελέσει και πολιτική προτεραιότητα της Κυβέρνησης.

Να αφήσουμε πίσω τα ξεπερασμένα μοντέλα, που καθυστερούν να ολοκληρώσουν μια διαδικασία, να διεκδικήσουμε την ριζική αλλαγή του κράτους, των δήμων, πάντα με κριτήριο την καλύτερευση της καθημερινότητας των πολιτών.

Είναι η ώρα τώρα, που μέσα σε συνθήκες πανδημίας το Κράτος αλλάζει προς το καλύτερο, μέσα από την προώθηση του ψηφιακού του εκσυγχρονισμού, να προχωρήσουν και οι απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες, που θα προωθήσουν το θεσμικό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Δήμων.

Η αλήθεια είναι πως έχουμε καθυστερήσει και για αυτό δεν ευθύνεται ούτε η ΚΕΔΕ, ούτε οι Δήμοι.

Έχουμε συμμετάσχει στην Επιτροπή Κοντιάδη που δημιουργήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από την προηγούμενη πολιτική του ηγεσία, η οποία θα κατέληγε σε ένα πόρισμα, που θα αποτελούσε τη βάση του διαλόγου για να προχωρήσουμε στις αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου και στην ανακατανομή των αρμοδιοτήτων, χωρίς τελικά να υπάρξει συγκεκριμένο πόρισμα και οδικός χάρτης.

Προτεραιότητα της ΚΕΔΕ είναι να προχωρήσουν οι αλλαγές.

Ειπώθηκε και χθες από τους δύο υπουργούς, ότι αυτό αποτελεί και βούληση του ΥΠΕΣ, άρα αυτό που πρέπει να συζητήσουμε και να καταλήξουμε άμεσα, είναι πόσο βαθιά θα φτάσουν οι αλλαγές αυτές και πόσο γρήγορα θα πραγματοποιηθούν.

Το ερώτημα είναι αν θα γίνει μια ουσιαστική μεταρρύθμιση ή αν θα αρκεστούμε σε επιφανειακές παρεμβάσεις, που δεν λύνουν προβλήματα.

Η ΚΕΔΕ επιθυμεί καθαρές λύσεις.

Καθαρές λύσεις, όπως έγινε με την αλλαγή του εκλογικού συστήματος των αυτοδιοικητικών εκλογών και την

κατάργηση της απλής αναλογικής, που ζήτησε και εισακούστηκε.

Δήμους που να μπορούν να διοικηθούν και να λειτουργήσουν.

Σύγχρονους ψηφιακούς Δήμους, που να είναι πραγματικά χρήσιμοι στους πολίτες, αρωγοί στην καθημερινότητά τους, στο πλευρό όσων έχουν ανάγκη, ικανούς να εκτελούν έργα και παρεμβάσεις που ενισχύουν την τοπική ανάπτυξη και απασχόληση.

Θέλουμε μια ουσιαστική αποκέντρωση στο μοντέλο λειτουργίας του Κράτους και της αυτοδιοίκησης και να δείξει το Κεντρικό Κράτος επιτέλους, μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους Δήμους.

Στο πλαίσιο αυτό, με συνέπεια και υπευθυνότητα, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος συμμετέχει στον εθνικό διάλογο, καταθέτοντας τεκμηριωμένες θέσεις και προτάσεις.

Προτάσεις που έχουν τεθεί στην κρίση σας και αποτελούν ψηφισμένες αποφάσεις Συνεδρίων μας και οργάνων διοίκησης της ΚΕΔΕ

Με βάση τις προτάσεις αυτές θέτουμε ως στόχους

- την Πολύ-επίπεδη Διακυβέρνηση, με έμφαση στην τοπική διακυβέρνηση, με σαφή διαχωρισμό, αρμοδιοτήτων κι ευθυνών.
- Την οικονομική ανεξαρτησία των Δήμων.
- Την ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών της αυτοδιοίκησης και μια σχέση ισοτιμίας με το υπόλοιπο πολιτικό προσωπικό.
- Τον ψηφιακό μετασχηματισμό των Δήμων.
- Την πράσινη λειτουργία των πόλεων.
- Την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής
- Την ενίσχυση του τοπικού κοινωνικού κράτους
- Τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες.

Οι προτάσεις της ΚΕΔΕ, λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του γεωγραφικού χώρου της Πατρίδας μας, που διαθέτει πλήθος ορεινών και νησιωτικών Δήμων και υπηρετούν έναν βασικό στόχο : την διασφάλιση της λειτουργίας των

υπηρεσιών των Δήμων προς όφελος των πολιτών, των τοπικών μας κοινωνιών.

Στόχος η δημιουργία και λειτουργία ενός ισχυρού Επιτελικού Κράτους, που προβλέπει ενισχυμένο ρόλο, αρμοδιότητες και πόρους για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε:

A. Όσον αφορά το ρόλο των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

- Θεωρούμε ότι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις πρέπει να κρατήσουν μόνο τις απαραίτητες αρμοδιότητες, που προβλέπονται στο Σύνταγμα.
- Προτείνεται η διοικητική μεταφορά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση όλων των Αποκεντρωμένων υπηρεσιών (της Κεντρικής και) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που είναι χωροθετημένες σε περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο στην αντίστοιχη Περιφέρεια ή στο Δήμο. Είναι αυτονόητο ότι η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τοπική

Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους και τη σχετική υλικοτεχνική υποδομή.

Στα πλαίσια της παραπάνω πρότασης καταθέσαμε τον Μάρτιο του 2021 με απόφαση του ΔΣ της ΚΕΔΕ συγκεκριμένη πιλοτική πρόταση προς το ΥΠΕΣ. Με βάση σχετικό πίνακα αρμοδιοτήτων των Αποκεντρωμένων που έδωσε στην ΚΕΔΕ το ΥΠΕΣ, επιλέχθηκαν μόνον οι αρμοδιότητες που αφορούν τους ΟΤΑ, συνδεόμενες άμεσα ή έμμεσα με τις τοπικές υποθέσεις και κατατάχθηκαν σε 6 κατηγορίες ανάλογα με την προτεινόμενη τροποποίηση τους.

Με βάση αυτήν την κατηγοριοποίηση η ΚΕΔΕ πρότεινε :

- Την κατάργηση μια σειράς από αρμοδιότητες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που αφορούν την έγκριση αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων των ΟΤΑ για τοπικές υποθέσεις, οι οποίες ανήκουν αποκλειστικά στο πεδίο ευθύνης των Δήμων. Στην ουσία πρόκειται για εγκρίσεις σκοπιμότητας και όχι εγκρίσεις νομιμότητας αποφάσεων των ΟΤΑ. Πχ η έγκριση θέσης και παύσης κυκλοφορίας

οχημάτων, η μίσθωση ιδιωτικών οχημάτων δημόσιας χρήσης για τις ανάγκες των ΟΤΑ, η έγκριση μετακίνησης εντός και εκτός νόμου των οχημάτων των δημοτικών υπηρεσιών κλπ.

- Την κατάργηση μια άλλης σειράς αρμοδιοτήτων που αφορούν την διαμεσολάβηση μεταξύ των ΟΤΑ και των Υπουργείων. Πχ η έγκριση για την προμήθεια οχημάτων, η έγκριση αποδοχής δωρεάς οχημάτων, ο προγραμματισμός προσλήψεων κλπ

- Ενώ σε μια άλλη μεγάλη κατηγορία αρμοδιοτήτων, οι Αποκεντρωμένες λαμβάνουν αποφάσεις οποίες επηρεάζουν άμεσα και σημαντικά ένα ή περισσότερους δήμους. Για τον λόγο αυτό προτείνεται να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Δήμου για την άσκηση τους. Αυτό σημαίνει ότι δεν προτείνεται η μεταφορά αρμοδιότητας, αλλά μια νέα αρμοδιότητα στους Δήμους. Πχ η αδειοδότηση και διαχείριση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), η σύναψη συμβάσεων εκμίσθωσης γεωθερμικών πεδίων, η εισήγηση και έκδοση αποφάσεων άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

Γ. Στην Κοινωνική Πολιτική

Η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση ως γνήσιος θεσμικός εκφραστής ενός κράτους κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής λειτουργεί ένα ισχυρό δίκτυο κοινωνικών δομών με αποδέκτες των πολύτιμων αυτών υπηρεσιών το σύνολο του πληθυσμού της χώρας

Προτείνουμε τη μεταφορά «πακέτων» αρμοδιοτήτων και συγκροτημένων δομών στους Δήμους:

- Όλο το εύρος των υπηρεσιών και μονάδων, μαζί με κοινωνικές δομές και ιδρύματα να περιέλθουν στους Δήμους, καθώς και τα προγράμματα ΤΕΒΑ ή αντίστοιχες πρωτοβουλίες.
- Η αδειοδότηση και ο έλεγχος της λειτουργίας όλων των νομικών προσώπων του τομέα της κοινωνικής πρόνοιας του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα.
- Η αδειοδότηση της άσκησης του επαγγέλματος όλων των φυσικών προσώπων–επαγγελματιών του τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ο έλεγχος της εφαρμογής των όρων της χορηγηθείσας άδειας.
- Τα Κοινωνικά Ιδρύματα
- Τα γραφεία του ΟΑΕΔ. Την ουσιαστική δηλαδή συμμετοχή της Τ.Α. στις πολιτικές απασχόλησης. Οι

Δήμοι να έχουν τοπικά σχέδια απασχόλησης και τοπικά γραφεία απασχόλησης.

Δ. Ενίσχυση της Διαφάνειας .

Οι θέσεις μας είναι ότι ζητούμε :

- την άμεση Συγκρότηση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ
- την Επαναφορά του προσυμβατικού ελέγχου σε μικρούς δήμους για ποσά κάτω των 300.000 ευρώ
- την αποδοχή των προτάσεων της ΚΕΔΕ σχετικά με την λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου

Ε. Στον τομέα της Υγείας

Εκτιμούμε ότι σε πρώτη φάση δεν απαιτείται η συμπλήρωση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου με πρόσθετες αρμοδιότητες, αλλά η διεύρυνση του ρόλου των ΟΤΑ στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής Πρωτοβάθμιας Υγείας, ιδίως σε δημοτικό επίπεδο και η διασφάλιση της χρηματοδότησης των ΟΤΑ για την άσκηση αυτού του ρόλου.

Είναι αναγκαία η ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας της χώρας με έμπρακτη στήριξη του θεσμού του οικογενειακού γιατρού και των δικτύων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στην αρμοδιότητα των Δήμων.

Z. Περιβάλλον- Διαχείριση Απορριμμάτων

- Η διαχείριση απορριμμάτων αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των Δήμων
- Συμμετοχή των Δήμων και στις μονάδες θερμικής επεξεργασίας.
- Να καταστούν οι Δήμοι βασικές Γνωμοδοτούσες Υπηρεσίες στα πλαίσια της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης

H. Χωροταξία

- Ξεκαθάρισμα αρμοδιοτήτων και στους Κτηματικές Υπηρεσίες. Είναι απίστευτη η γραφειοκρατία που απαιτείται για τον καθαρισμό των ποταμιών με την

εμπλοκή της Κτηματικής Υπηρεσίας και των Δασαρχείων. Σήμερα τα πρανή των ποταμών μέσα στις πόλεις που καθορίζονται από τους δήμους ανήκουν στην κτηματική υπηρεσία με αποτέλεσμα πολλές φορές αιρετοί να έχουν τεθεί ενώπιον της δικαιοσύνης γιατί έπραξαν το αυτονόητο. Τα ποτάμια εντός αστικών περιοχών θα πρέπει να περιέλθουν στους Δήμους

- Όλοι οι χαρακτηρισμένοι ΚΧ εντός σχεδίων πόλης, να περιέλθουν στους Δήμους.
- Η αρμοδιότητα για κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και πολεοδομικές ρυθμίσεις τοπικού χαρακτήρα να ανήκει στους οικείους δήμους χωρίς καμία περαιτέρω έγκριση. Σήμερα ακόμη και η απόφαση για την τοποθέτηση ενός STOP σε ένα τοπικό δρόμο εγκρίνεται από την Αποκεντρωμένη!
- Να δοθούν κίνητρα στους ιδιοκτήτες για την επισκευή των εγκαταλελειμμένων κτιρίων.

Θ. Υποδομές

Προτείνουμε :

- Να περιέλθουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση όλοι οι δρόμοι, πεζοδρόμια και λοιπές υποδομές εντός των αστικών ιστών, μαζί με τη χρηματοδότηση για τη συντήρησή τους.
- Να ληφθούν μέτρα για την προστασία των υποδομών των δήμων από συνεχή σκαψίματα.
- Να γίνει ιεράρχηση και κατάταξη του οδικού δικτύου. Θα πρέπει να γίνει επανακαθορισμός και κατάταξη του συνολικού οδικού δικτύου ανά Περιφερειακή Ενότητα (επαρχιακό, δημοτικό, αγροτικό, δασικό δίκτυο) με τον καθορισμό των αντίστοιχων αρμοδίων φορέων (Περιφέρεια, Δήμος, Δασαρχείο).
- Να γίνει ανάληψη του κόστους επισκευής των τμημάτων του επαρχιακού δικτύου που διέρχεται μέσα από τις πόλεις (πχ. περιφερειακοί οδοί) από το Υπουργείο Υποδομών.

I.Ναυτιλία- Νησιωτική Πολιτική

- Λιμενικά Ταμεία. Δημιουργία Ευέλικτης νομικής μορφή υπό την εποπτεία και διοίκηση των Δήμων
- Συμμετοχή των Δήμων που έχουν χερσαίες ζώνες τις οποίες διαχειρίζονται Λιμενικοί Οργανισμοί στα έσοδα από τη διαχείρισή τους
- Αναθεώρηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου της διαχείρισης του δικαιώματος των ΟΤΑ για απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας.
- Παροχή σύμφωνης γνώμης του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου στη διαδικασία παραχώρησης, χρήσης, αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης

ΙΑ. Πολιτική Προστασία

Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες που συνδέονται με την πρόληψη φυσικών καταστροφών και συγκεκριμένα να γίνει :

- Κωδικοποίηση των ισχυουσών διατάξεων με τις αρμοδιότητες των Δήμων για κάθε κατηγορία φυσικών

ή άλλων καταστροφών ανά στάδιο (πρόληψη, αντιμετώπιση, αποκατάσταση).

- Αλλαγές στη δασική νομοθεσία
- Δημιουργία νέου, απλοποιημένου πλαισίου για αποζημιώσεις από θεομηνίες.
- Αλλαγή στις διατάξεις για την αντιπυρική περίοδο.
- Να ξεκαθαρίσει το θέμα της αρμοδιότητας του καθαρισμού των κοιτών των υδατορευμάτων.
- Επανεξέταση της αρμοδιότητας που αφορά τον καθαρισμό οικοπέδων

Κυρίες και κύριοι σύνεδροι,

Η νέα διοικητική μεταρρύθμιση της χώρας μας αφορά όλους.

Η ΚΕΔΕ επιδιώκει την ευρύτερη δυνατή πολιτική και κοινωνική συναίνεση, ώστε να πάμε τους Δήμους και τις τοπικές μας κοινωνίες μπροστά.

Σε έναν κόσμο που αλλάζει, με τις προτάσεις που καταθέτει η Αυτοδιοίκηση στο κρίσιμο αυτό συνέδριο βγαίνει και πάλι μπροστά.

Με τους πολίτες στην πρώτη γραμμή, για να δημιουργήσουμε αξία και να υπηρετήσουμε αξίες.

Σας ευχαριστώ πολύ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΕΔΕ